

حقوقی خارجی و موسسات مقیم خارج از ایران که در ایران دارای اقامتگاه یا نمایندگی نمی‌باشند تهران است.
حکم این ماده در مورد کارخانه‌داران و اشخاص حقوقی در دوران معافیت نیز جاری خواهد بود.

در صورتیکه اظهارنامه و ترازنامه و حساب سودوزیان تسلیم شده در موعد مقرر طبق اساسنامه از حیث تعداد امضاهای مجاز و مهر نقص داشته باشد ممیز مالیاتی باید کتاباً به مودی اعلام نماید که ظرف ۲۰ روز نسبت به رفع نقص اقدام کند عدم اقدام مودی در مهلت مقرر موجب تشخیص علی الراس خواهد بود.

تبصره ۱ - شرکتهایی که بیش از پنجاه درصد سرمایه آنها متعلق به وزارت‌خانه‌ها یا شرکتهای دولتی یا موسسات وابسته به دولت می‌باشد و همچنین شرکتهایی که موقتاً توسط مدیران دولتی اداره می‌شوند مکلفند ترازنامه و حساب سودوزیان مصوب مجمع عمومی متکی به دفاتر قانونی خود را در مهلت مقرر در این ماده به حوزه مالیاتی اقامتگاه قانونی خود تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند. مهلت مذکور با ارائه دلایلی که مورد قبول وزارت امور اقتصادی و دارائی باشد حداقل تا شش ماه قابل تمدید است. در صورتی که دفاتر و ترازنامه و حساب سودوزیان شرکتهای مزبور مورد رسیدگی موسسات حسابرسی دولتی قرار گرفته باشد پس از تصویب مجمع عمومی یا مراجع صلاحیت‌دار شرکت از لحاظ مالیاتی محتاج رسیدگی مجدد نخواهد بود.

تبصره ۲ - اشخاص حقوقی نسبت به درآمدهایی که طبق مقررات این قانون نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی جداگانه که در فصلهای مربوط پیش‌بینی شده است نیستند.

۱۱۱ ماده

درآمد مشمول مالیات پیمانکاری اشخاص خارجی در ایران نسبت به عملیات هر نوع کار ساختمانی، تاسیسات فنی و تاسیساتی، حمل و نقل، تهیه طرح ساختمانها و تاسیسات، نقشه برداری، نقشه کشی، نظارت و محاسبات فنی در تمام موارد عبارت از ۱۲٪ دریافتی سالانه آنها خواهد بود.

تبصره- در مورد عملیات پیمانکاری که توسط اشخاص خارجی انجام می شود در صورتی که کارفرما وزارتخانه ها و موسسات و شرکتهای دولتی یا شهرداریها باشند آن قسمت از مبلغ قرارداد که بمصرف خرید لوازم و تجهیزات از خارج از کشور می رسد از پرداخت مالیات بردرآمد معاف خواهد بود.

۱۱۲ ماده

حکم ماده ۹۹ و تبصره آن درمورد عملیات پیمانکاری اشخاص حقوقی اعم از ایرانی و خارجی جاری خواهد بود.

۱۱۳ ماده

مالیات موسسات کشتیرانی و هواپیمائی خارجی بابت کرایه مسافر و حمل کالا و امثال آنها از ایران بطور مقطوع عبارت است از پنج درصد کلیه وجوهی که از این بابت عاید آنها خواهد شد اعم از اینکه وجوده مزبور در ایران یا در مقصد یا در بین راه دریافت شود.

نمایندگی یا شعب موسسات مذکور در ایران موظفند تا بیستم هر ماه صورت وجوده دریافتی ماه قبل را به حوزه مالیاتی محل تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند موسسات مذکور از بابت اینگونه درآمدها مشمول مالیات دیگری بعنوان مالیات

بردرآمد نخواهد بود. هرگاه شعب یا نمایندگیهای مذکور صورتهای مقرر را به موقع تسلیم نکنند یا صورت ارسالی آنها مطابق واقع نباشد دراین صورت مالیات متعلق براساس تعداد مسافر و حجم محمولات علی الراس تشخیص خواهد شد.

تبصره- در مواردی که مالیات متعلق بردرآمد موسسات کشتیرانی و هواپیمائی ایرانی در کشورهای دیگر بیش از ۷۵٪ کرایه دریافتی باشد با اعلام سازمان ذیریط ایرانی، وزارت امور اقتصادی و دارائی موظف است مالیات شرکتهای کشتیرانی و هواپیمائی تابع کشورهای فوق را معادل نرخ مالیاتی آنها افزایش دهد.

۱۱۴ ماده

آخرین مدیر یا مدیران شخص حقوقی مشترکاً موظفند قبل از تاریخ تشکیل مجمع عمومی یا سایر ارکان صلاحیتدار که برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال شخص حقوقی دعوت شده است اظهارنامه‌ای حاوی صورت دارائی و بدھی شخص حقوقی در تاریخ دعوت روی نمونه‌ای که بدین منظور از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه می‌گردد تنظیم و به حوزه مالیاتی مربوط تسلیم نمایند اظهارنامه‌ای که حداقل حاوی امضاء یا امضاهای مجاز و حسب مورد مهر موسسه برطبق اساسنامه شخص حقوقی باشد برای حوزه مالیاتی معتبر خواهد بود.

۱۱۵ ماده

ماخذ محاسبه مالیات آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی که منحل می‌شوند ارزش دارائی شخص حقوقی است منهای بدھیها و سرمایه پرداخت شده و ذخیره‌هائی که مالیات آن

قبل‌اً پرداخت گردیده است.
تبصره - ارزش دارائی شخص حقوقی نسبت به آنچه قبل‌اً
فروش رفته براساس بهای فروش و نسبت به بقیه براساس بهای
روز انحلال تعیین می‌شود.

۱۱۶ ماده

مدیران تصفیه مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ انحلال (تاریخ ثبت انحلال شخص حقوقی در اداره ثبت شرکتها) اظهارنامه مالیاتی مربوط به آخرین دوره عملیات شخص حقوقی را براساس ماده ۱۱۵ این قانون تنظیم و به حوزه مالیاتی مربوط تسلیم و مالیات متعلق را طبق نرخ مربوط بر حسب نوع شخص حقوقی قبل از انحلال پرداخت نمایند.

۱۱۷ ماده

ممیز مالیاتی مکلف است برابر مقررات این قانون به اظهارنامه مربوط به آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی خارج از نوبت رسیدگی نموده و درصورتیکه به مندرجات آن اعتراض داشته باشد حداقل ظرف یکسال از تاریخ تسلیم اظهارنامه، مالیات متعلق را بموجب برگ تشخیص تعیین و ابلاغ نماید و گرنه مالیات متعلق به اظهارنامه تسلیمی بوسیله مدیران تصفیه قطعی تلقی می‌گردد. درصورتیکه بعداً معلوم گردد اقلامی از دارائی شخص حقوقی در اظهارنامه ذکر نشده است نسبت به آن قسمت که در اظهارنامه قيد نشده در مهلت مقرر در تبصره ماده ۱۱۸ این قانون، مالیات مطالبه خواهد شد.

۱۱۸ ماده

تقسیم دارائی اشخاص حقوقی منحل شده قبل از تحصیل مفاصیاحساب مالیاتی یا بدون سپردن تامین معادل میزان مالیات مجاز نیست.

تبصره- آخرین مدیران شخص حقوقی درصورت عدم تسلیم اظهارنامه موضوع ماده ۱۱۴ این قانون یا تسلیم اظهارنامه خلاف واقع و مدیران تصفیه درصورت عدم رعایت مقررات موضوع ماده ۱۱۶ این قانون و این ماده و ضامن یا ضامن‌های شخص حقوقی و شرکاء ضامن (موضوع قانون تجارت) متضامناً و کلیه کسانی که دارائی شخص حقوقی بین آنان تقسیم گردیده به نسبت سهمی که از دارائی شخص حقوقی نصیب آنان شده است مشمول پرداخت مالیات و جرایم متعلق به شخص حقوقی خواهد بود بشرط آنکه ظرف مهلت مقرر در ماده ۱۵۷ این قانون از تاریخ درج آگهی انحلال در روزنامه رسمی کشور مطالبه شده باشد.

فصل ششم - مالیات درآمد اتفاقی

۱۱۹ ماده

درآمد نقدی و یا غیرنقدی که شخص حقیقی یا حقوقی بصورت بلاعوض و یا از طریق معاملات محاباتی و یا بعنوان جایزه یا هر عنوان دیگر از این قبیل تحصیل می‌نماید مشمول مالیات اتفاقی بنرخ مقرر در ماده ۱۳۱ این قانون خواهد بود.

۱۲۰ ماده

درآمد مشمول مالیات موضوع این فصل عبارت است از

صد در صد درآمد حاصله و در صورتی که غیرنقدی باشد به بهای روز تحقق درآمد طبق مقررات این قانون تقویم می‌شود مگر در مورد املاکی که در اجرای مفاد ماده ۶۴ این قانون برای آنها ارزش معاملاتی تعیین شده است که در این صورت ارزش معاملاتی مأخذ محاسبه مالیات قرار خواهد گرفت.

تبصره - در مورد صلح موضع وهبه معوض باستثنای مواردی که مشمول ماده ۶۳ این قانون می‌باشد درآمد مشمول مالیات موضوع این فصل عبارت خواهد بود از مابهالتفاوت ارزش عوضیین که براساس مقررات این ماده تعیین می‌شود نسبت به طرف معامله‌ای که از آن منتفع شده است.

۱۲۱ ماده

صلح با شرط خیار فسخ و هبته با حق رجوع از نظر مالیاتی قطعی تلقی می‌گردد ولی در صورتی که ظرف شش ماه از تاریخ وقوع عقد معامله فسخ یا اقاله یا رجوع شود وجوهی که بعنوان مالیات موضوع این فصل وصول شده است قابل استرداد می‌باشد. در این صورت اگر در فاصله بین وقوع عقد و فسخ یا اقاله یا رجوع منتقل‌الیه از منافع آن استفاده کرده باشد نسبت به آن منفعت مشمول مالیات این فصل خواهد بود.

۱۲۲ ماده

در مورد صلح مالی که منافع آن مادام‌العمر یا برای مدت معین به مصالح یا شخص ثالث اختصاص داده می‌شود بهای مال به مأخذ جمع ارزش عین و منفعت در تاریخ تعلق منافع، مأخذ مالیات متصالح در تاریخ مزبور خواهد بود.

تبصره - در صورتی که قبل از تاریخ تعلق منفعت انتقالاتی

صورت گیرد قیمت مذکور در سند مأخذ مالیات انتقال دهنده قرار خواهد گرفت که طبق مقررات این فصل مشمول مالیات خواهد بود لیکن مأخذ مالیات آخرین انتقال گیرنده عین که منافع مال نیز به او تعلق بگیرد عبارت خواهد بود از مابه التفاوت بهای مال بشرح حکم فوق و مبلغی که طبق سند پرداخته است.

۱۲۳ ماده

در صورتی که منافع مالی بطور دائم یا موقت بلا عوض به کسی واگذار شود انتقال گیرنده مکلف است مالیات منافع هر سال را در سال بعد پرداخت نماید.

۱۲۴ ماده

مال مورد وصیت به نفع اشخاص معین در حدودی که وصیت قانوناً نافذ است بعداز قطعی شدن آن در مورد وراث به سهم الارث آنها اضافه و مشمول مالیات بر ارث می باشد و در مورد غیر وراث نسبت به کل آن مشمول مالیات این فصل خواهد بود.

۱۲۵ ماده

انتقالاتی که طبق مقررات فصل مالیات بر ارث مشمول مالیات می باشد مشمول مالیات این بخش نخواهد بود.

۱۲۶ ماده

صاحبان درآمد موضوع این فصل مکلفند در هر سال اظهارنامه مالیاتی خود را در مورد منافع موضوع ماده ۱۲۳ این قانون تا آخر اردیبهشت ماه سال بعد و در سایر موارد ظرف

سی روز از تاریخ تحصیل درآمد یا تعلق منافع به حوزه مالیاتی مربوط تسلیم و مالیات متعلق را بپردازند. در صورتیکه معامله در دفاتر اسناد رسمی انجام و مالیات وصول شده باشد تکلیف تسلیم اظهارنامه ساقط می‌شود.

۱۲۷ ماده

موارد زیر مشمول مالیات اتفاقی نخواهد بود:

- الف- کمکهای نقد و غیرنقدی بلا عوض سازمانهای خیریه یا عام المفعه یا وزارت‌خانه‌ها یا موسسات دولتی و شرکتهای دولتی یا شهرداریها یا نهادهای انقلاب اسلامی به اشخاص حقیقی غیر از مواردی که مشمول مالیات فصل حقوق است.
- ب- وجهه یا کمکهای مالی اهدائی به خسارت دیدگان جنگ، زلزله، سیل، آتش‌سوزی و یا حوادث غیر مترقبه دیگر.
- ج- جوایزی که دولت برای تشویق صادرات و تولید و خرید محصولات کشاورزی پرداخت می‌نماید.

تبصره- ضوابط اجرائی بندهای الف و ب طبق آئین نامه‌ای خواهد بود که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی و وزارت کشور تهیه خواهد شد.

۱۲۸ ماده

درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی ناشی از درآمدهای اتفاقی از طریق رسیدگی به دفاتر تشخیص خواهد شد و مالیات‌هایی که طبق مقررات این فصل در منبع پرداخت می‌گردد بعنوان پیش‌پرداخت مالیات آنها منظور خواهد شد.
در مورد شرکتهایی که تمام سرمایه آنها بطور مستقیم و یا با واسطه متعلق به دولت باشد پرداخت مالیات مزبور در منبع

منتفی است.

فصل هفتم - مالیات بر جمیع درآمد ناشی از منابع مختلف

ماده ۱۲۹

اشخاص حقیقی که در یکسال مالیاتی نسبت به جمیع درآمد مشمول مالیات خود از یک یا چند منبع از منابع باب سوم این قانون کمتر از نرخهای مقرر در ماده ۱۳۱ این قانون مالیات پرداخت نموده و یا بیش از یکبار از معافیت موضوع مواد ۸۴ و ۱۰۱ این قانون استفاده کرده باشند مکلفند یک اظهارنامه تکمیلی حاوی جمیع کل درآمدهای مشمول مالیات مذکور در این ماده را به تفکیک هر یک از منابع و محل تحصیل تنظیم و تا آخر تیرماه سال بعد به حوزه مالیاتی محل سکونت خود تسلیم و نسبت به مجموع درآمد خود مالیات متعلق را با رعایت معافیت مقرر در مواد ۸۴ و ۱۰۱ این قانون طبق نرخهای مذکور در ماده ۱۳۱ این قانون محاسبه و پس از کسر وجوهی که بعنوان مالیات بردرآمد منابع درآمدهای مذکور در اظهارنامه نقداً یا از طریق ابطال تمبر پرداخت کرده‌اند یا بمحض قانون وسیله اشخاص دیگر از درآمد آنان کسر شده است تادیه نمایند. در مواردی که گیرندگان حقوق درآمد دیگر داشته باشند که مشمول معافیت موضوع ماده ۱۰۱ این قانون باشد در احتساب مالیات جمیع درآمد درجه اول معافیت از منبع حقوق منظور می‌شود. در صورتی که مودی بیش از یک منبع درآمد مشمول معافیت موضوع مواد ۸۴ و ۱۰۱ این قانون داشته باشد فقط از یک معافیت استفاده می‌کند و اگر درآمد حقوق سالانه کمتر از معافیت مقرر بوده و مودی درآمد مشاغل یا کشاورزی هم داشته باشد در محاسبه مالیات بر جمیع

درآمد مابه التفاوت آن تا میزان معافیت مزبور از درآمد مشاغل یا کشاورزی حسب مورد احتساب خواهد شد.

تبصره ۱ - هر شخص حقیقی ایرانی مقیم ایران که درآمدی در خارج از کشور تحصیل کرده باشد مکلف است در صورت داشتن درآمد دیگر مشمول مالیات، ضمن اظهارنامه تکمیلی و در غیراین صورت طی اظهارنامه جداگانه و تا آخر تیرماه سال بعد به حوزه مالیاتی محل سکونت خود اعلام و مالیات متعلق را طبق نرخ مقرر در ماده ۱۳۱ این قانون پرداخت نماید. درآمد مشمول مالیات تحصیل شده در خارج از کشور عبارت است از درآمد خالصی که عاید وی شده است.

تبصره ۲ - در صورتیکه مودی محل سکونتی در ایران نداشته باشد محل تسلیم اظهارنامه تکمیلی حوزه مالیاتی مربوط در تهران خواهد بود.

۱۳۰ ماده

ممیز مالیاتی مربوط درآمدهای مشمول مالیات منابع مختلف مودی را به تدریج که برگ قطعی آنها یا اطلاعیه‌هایی که حاکی از درآمد قطعی است واصل می‌گردد با مندرجات اظهارنامه تکمیلی مودی تطبیق می‌نماید. در صورتیکه اظهارنامه تکمیلی تسلیم نشده باشد مالیات متعلق را محاسبه و در هر حال مابه التفاوت حاصله را چنانچه پرداخت نشده باشد با صدور برگ تشخیص مطالبه می‌نماید برگ تشخیص باید از تاریخ ابلاغ هر برگ قطعی یا اطلاعیه حاکی از درآمد قطعی به ممیز که موجب محاسبه مابه التفاوت مالیات می‌شود ظرف یکسال صادر و تا سه ماه پس از انقضای یکسال مزبور به مودی ابلاغ شود، و گرنه مشمول مرور زمان خواهد بود و موجب تعقیب ممیز خواهد شد.

نرخ مالیات بردرآمد باستثنای مواردی که طبق مقررات این
قانون دارای نرخ جداگانه می‌باشد بشرح زیر است:

تامیزان ۱۰۰۰۰۰ ریال درآمد مشمول مالیات سالانه بزرخ٪۱۲

تامیزان ۲۵۰۰۰۰ ریال درآمد مشمول مالیات سالانه نسبت به مازاد

۱۰۰۰۰۰ ریال بزرخ٪۱۸

تامیزان ۴۰۰۰۰۰ ریال درآمد مشمول مالیات سالانه نسبت به مازاد

۲۵۰۰۰۰۰ ریال بزرخ٪۲۵

تامیزان ۹۰۰۰۰۰ ریال درآمد مشمول مالیات سالانه نسبت به مازاد

۴۰۰۰۰۰ ریال بزرخ٪۳۵

تامیزان ۲۵۰۰۰۰۰ ریال درآمد مشمول مالیات سالانه نسبت به مازاد

۹۰۰۰۰۰ ریال بزرخ٪۴۰

تامیزان ۵۰۰۰۰۰۰ ریال درآمد مشمول مالیات سالانه نسبت به مازاد

۲۵۰۰۰۰۰ ریال بزرخ٪۴۵

تامیزان ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال درآمد مشمول مالیات سالانه نسبت به مازاد

۵۰۰۰۰۰۰ ریال بزرخ٪۵۰

تامیزان ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال درآمد مشمول مالیات سالانه نسبت به مازاد

۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال بزرخ٪۵۲

نسبت به مازاد ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال بزرخ٪۵۴

نرخهای فوق در مورد مالیات بردرآمد اشخاص حقوقی که
سال مالی آنها از اول سال ۱۳۷۰ به بعد خاتمه می‌یابد جاری بوده
و در سایر موارد از ابتدای سال ۱۳۷۱ اعمال خواهد شد.

باب چهارم - در مقررات مختلف

فصل اول: معافیت‌ها

۱۳۲ ماده

درآمد واحدهای تولیدی و معدنی که از تاریخ تصویب این اصلاحیه از طرف وزارت‌خانه‌های صنایع یا صنایع سنگین یا معادن و فلزات و یا جهادسازندگی حسب مورد برای آنها کارت شناسائی یا پروانه بهره‌برداری صادر می‌شود از تاریخ بهره‌برداری حسب اولویت‌های ۱ و ۲ و ۳ به ترتیب به مدت ۸ و ۶ و ۴ سال از مالیات معاف می‌باشند درمورد واحدهای تولیدی و معدنی مزبور که در مناطق محروم احداث و یا بهره‌برداری می‌شوند معادل ۵۰٪ مدت‌های مذکور در فوق حسب مورد به مدت معافیت مقرر در این ماده اضافه می‌گردد.

تبصره ۱ - فهرست اولویت‌های موضوع این ماده درآغاز هر دوره برنامه توسط وزارت‌خانه‌های ذیربیط با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارائی و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد فهرست مذکور شامل کارتهای شناسائی و پروانه‌های صادره در طول برنامه‌های مربوط خواهد بود. دولت مکلف است ظرف یکماه از تاریخ تصویب این اصلاحیه فهرست اولویت‌های موضوع این ماده را برای باقیمانده مدت برنامه اول تهیه و اعلام نماید.

تبصره ۲ - فهرست مناطق محروم در آغاز هر برنامه توسط سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۳ - معافیت موضوع این ماده شامل درآمد واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در شعاع ۱۲۰ کیلومتری مرکز تهران و ۵۰ کیلومتری مرکز اصفهان، نخواهد بود.

تبصره ۴ - ۲۰٪ درآمد مشمول مالیات ابرازی حاصل از

فعالیت‌های تولیدی و معدنی، طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ که از طرف وزارت‌خانه‌های فوق برای آنها پروانه بهره‌برداری صادر شده یا می‌شود از مالیات معاف می‌باشد.

تبصره ۵ - معدنی که تاریخ شروع بهره‌برداری آنها طبق گواهی وزارت معادن و فلزات قبل از تصویب این اصلاحیه می‌باشد نسبت به بقیه مدت‌های مذکور از تاریخ تصویب این اصلاحیه مشمول معافیت موضوع این ماده خواهد بود.

تبصره ۶ - مراکز فرهنگی و هنری اعم از مراکز و موسسات امور فیلم‌سازی و سینماها، تماشاخانه‌ها، موسسات دوبلژ و فیلمبرداری، آموزش تاتر و موسیقی و خطاطی و نقاشی، مجسمه‌سازی که دارای پروانه فعالیت و یا تاسیس از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌باشند از تاریخ شروع فعالیت برای مدت پنج سال از پرداخت مالیات معاف می‌باشند و اگر در مناطق محروم واقع باشند این مدت به ۸ سال افزایش می‌یابد.

۱۳۳ ماده

صد درصد درآمد شرکتهای تعاونی روتستائی، عشايری، کشاورزی، صیادان، کارگری، کارمندی، دانشجویان و دانش آموزان و اتحادیه‌های آنها از مالیات معاف است.

۱۳۴ ماده

درآمد مدارس غیرانتفاعی اعم از ابتدائی، راهنمائی، متوسطه و فنی و حرفه‌ای و همچنین دانشگاهها و مراکز آموزش عالی غیرانتفاعی و مراکز نگهداری معلولین ذهنی و حرکتی که با ضوابط و مجوز مراجع قانونی ذیربیط تاسیس و اداره می‌شوند و نیز درآمد موسسات و باشگاههایی که براساس مجوز سازمان

تریتی بدنی منحصراً به فعالیت ورزشی می‌پردازند، از پرداخت مالیات بردرآمد معاف است.

۱۳۵ ماده

سود پرداختی یا تخصیصی به صاحبان سهام و شرکاء ضامن در شرکتهای سهامی و مخلط سهامی و سود متعلق به صاحبان سرمایه یا اعضاء شخص حقوقی در مورد سایر اشخاص حقوقی از درآمد مشمول معافیت شرکتها و اشخاص حقوقی مذکور (با استثنای سود سهام یا سهم الشرکه متعلق به دولت یا شهرداری در شرکتهای که قسمتی از سرمایه آنها متعلق به دولت یا شهرداری است) از پرداخت مالیات و همچنین مالیات بر جمع درآمد موضوع ماده ۱۲۹ این قانون معاف است.

۱۳۶ ماده

وجوه پرداختی بابت بیمه عمر از طرف موسسات بیمه که بموجب قراردادهای منعقده بیمه عاید ذینفع می‌شود از پرداخت مالیات معاف است.

۱۳۷ ماده

هزینه‌های درمانی پرداختی هر مودی بابت معالجه خود یا همسر و اولاد و پدر و مادر و برادر و خواهر تحت تکفل در یکسال مالیاتی بشرط اینکه اگر دریافت‌کننده موسسه درمانی یا پزشک مقیم ایران باشد، دریافت وجه را گواهی نماید و چنانچه به تائید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بعلت فقدان امکانات لازم معالجه در خارج از ایران صورت گرفته است پرداخت هزینه مزبور به گواهی مقامات رسمی دولت جمهوری

اسلامی ایران در کشور محل معالجه یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد، همچنین حق بیمه پرداختی هر شخص حقیقی به موسسات بیمه ایرانی بابت بیمه عمر ازدرآمد مشمول مالیات مودی کسر می گردد.

۱۳۸ ماده

الف - آن قسمت از سودابرازی حاصل از فعالیتهای صنعتی و معدنی که شرکتها برای بازسازی و توسعه یا تکمیل واحدهای صنعتی و معدنی موجود خود یا ایجاد واحدهای صنعتی و معدنی جدید ذخیره نمایند از پرداخت مالیات معاف است
مشروط براینکه:
قبلًا اجازه توسعه یا تکمیل یا ایجاد واحد صنعتی و معدنی از وزارت ذیربیط تحصیل شده باشد.

ب - آن قسمت از سودابرازی حاصل از فعالیتهای صنعتی و معدنی که شرکتها مستقلًا یا مشترکاً جهت ایجاد واحدهای مسکونی برای کارکنان فاقد مسکن خود ذخیره نمایند از پرداخت مالیات معاف است مشروط براینکه:
اولاً - قبلًا اجازه و موافقت وزارت مسکن و شهرسازی نسبت به طرح احداث واحدهای مسکونی برای کارکنان تحصیل شده باشد.

ثانیاً - نحوه واگذاری و شرایط استفاده از واحدهای مزبور منطبق با آئیننامهای باشد که از طرف وزرای امور اقتصادی و دارائی و مسکن و شهرسازی و کار و امور اجتماعی تدوین و تصویب خواهد شد.

مراجع مذکور مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون آئیننامه مزبور را تهیه و تصویب نمایند.

ثالثاً - وجود مزبور در حساب سپرده‌های بانک مسکن نگاهداری شود و با نظارت وزارت مسکن و شهرسازی منحصرأ برای اجرای طرح مذکور مورد استفاده قرار گیرد.

تبصره ۱ - معادل وجوهی که طی سال صدور اجازه تا چهارسال تمام پس از آن ذخیره شده است باید ظرف پنج سال از تاریخ صدور اجازه به مصرف توسعه یا تکمیل یا ایجاد واحد صنعتی جدید یا ساختمان واحدهای مسکونی رسیده و ظرف همین مدت طرح مربوطه به مرحله بهره‌برداری رسیده باشد برای هر طرح فقط ذخایر سال صدور اجازه و چهارسال پس از آن مشمول معافیت موضوع این ماده می‌باشد ولی در هر حال مخارج انجام شده باید مورد گواهی وزارت ذیریط قرار گیرد.

تبصره ۲ - در صورت تخلف از شرایط مقرر مالیات متعلق به اضافه بیست درصد آن بعنوان جریمه از شرکت وصول خواهد شد ولی در صورتیکه هزینه انجام شده برای مصارف فوق از هفتاد درصد ذخیره کمتر نباشد نسبت به مابه التفاوت مالیات متعلق وصول و از مطالبه جریمه صرف نظر خواهد شد.

تبصره ۳ - واحدهای صنعتی جدید که با استفاده از معافیتهای مندرج در این ماده تاسیس می‌شوند نمی‌توانند از معافیتهای مالیاتی موضوع ۱۳۲ این قانون استفاده نمایند.

تبصره ۴ - کارخانه‌های واقع در محدوده آبریز تهران که تعداد کارکنان آنها کمتر از پنجاه نفر نباشد در صورتیکه تاسیسات خود را کلاً به خارج از شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز تهران انتقال دهند بر اساس ضوابطی که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی و وزارت ذیریط حسب مورد برقرار می‌شود تا ده سال از تاریخ بهره‌برداری در محل جدید از پرداخت مالیات برآمد ناشی از فعالیت صنعتی مربوط معاف خواهند

بود.

تبصره ۵ - از نظر این قانون محدوده آبریز تهران شامل منطقه آبریز غربی رودخانه حبله رود گرمسار و منطقه آبریز شرقی رودخانه زیاران و کلیه مناطق رودخانه‌های دماوند، جاجrud، دارآباد، دربند، اوین، فرhzad، کن، کرج و کردان بوده و حدود آن عبارتست از:

شمالاً - خطالراس کوههای البرز که آب آن به رشته کویر مرکزی جاری می‌شود.

شرقاً - ساحل غربی رودخانه حبله رود گرمسار.

غرباً - ساحل شرقی رودخانه زیاران.

جنوبیاً - خطوط ممتد از غرب به شرق از محل تقاطع رودخانه زیاران با رودخانه شور تا خطالقعر دریاچه نمک به سمت غرب تا محل تقاطع با مسیر حبله رود گرمسار.

۱۳۹ ماده

درآمد حاصل از رشته‌های مختلف پزشکی، بهداشتی و درمانی در نقاط محروم طبق فهرست سازمان برنامه و بودجه و در روشته‌های فاقد تسهیلات پزشکی کافی طبق لیست وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از مالیات فعاف است.

۱۴۰ ماده

سی شرصد دریافتی صاحبان مشاغل رشته‌های مختلف پزشکی، بهداشتی و درمانی از سازمان تامین خدمات درمانی یا سازمان تامین اجتماعی و یا سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح بابت ارائه خدمات درگذشته در محاسبه درآمد مشمول مالیات آنان مبتلور نخواهد شد.

۱۴۱ ماده

الف - ۱۰۰٪ درآمد حاصل از صادرات محصولات تمام شده کالاهای صنعتی و ۵۰٪ درآمد حاصل از صادرات سایر اقلام و کالاهای اجنبی که در جهت حصول به اهداف صادرات کالاهای غیرنفتی به خارج از کشور صادر می‌شوند از شمول مالیات معاف می‌باشند. فهرست کالاهای مشمول این ماده در طول هر برنامه به پیشنهاد وزارت‌خانه‌های امور اقتصادی و دارائی و بازرگانی و وزارت‌خانه‌های صنعتی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ب - ۱۰۰٪ درآمد حاصل از صادرات کالاهای مختلف که به صورت ترانزیت به ایران وارد شده یا می‌شوند و بدون تغییر در ماهیت یا با انجام کاری برروی آن صادر می‌شوند از شمول مالیات معاف است.

تبصره - زیان حاصل از صدور کالاهای معافیت از مالیات در مورد کسانی که غیر از امور صادراتی فعالیت دیگری هم دارند، در محاسبه مالیات سایر فعالیتهای آنان منظور نخواهد شد.

۱۴۲ ماده

درآمد کارگاههای فرش دستیاف و صنایع دستی و شرکتهای تعاویں و اتحادیه‌های تولیدی مربوطه از پوداخت پالیات مهابه است.

۱۴۳ ماده

شرکتهایی که سیمه اسما طوف افغانستان را بر عهده دارند،

پذیرش برای معامله در بورس قبول می‌شود از سال پذیرش تا سالی که از فهرست نرخها در بورس حذف نشده در صورتیکه کلیه نقل و انتقالات سهام از طریق کارگزاران بورس انجام و در دفاتر مربوط ثبت گردد از پرداخت ده درصد مالیات شرکت موضوع بند «د» ماده ۱۰۵ این قانون معاف می‌باشد.

همچنین ۱۵٪ سود سهام پرداختی یا تخصیصی طبق تصمیم ارکان صلاحیتدار شرکت به آن دسته از سهامداران شرکتهای مذکور در این ماده که جمع سهام هر یک از آنها از ۵٪ سرمایه شرکت بیشتر نبوده و تعداد کل سهامداران شرکت نیز از یکصد نفر کمتر نباشد، از مالیات معاف خواهد بود.

تبصره- از هر نقل و انتقال سهام شرکتها در بورس، مالیات مقطوعی به میزان نیم درصد ارزش فروش سهام وصول و از این بابت وجه دیگری به عنوان مالیات برآمد نقل و انتقال سهام مطالبه نخواهد شد.

کارگزاران بورس مکلفند مالیات مزبور را به هنگام هر انتقال از انتقال دهنده وصول و به حساب تعیین شده از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی واریز نمایند و ظرف مدت ده روز از تاریخ انتقال رسید آن را به همراه فهرستی حاوی تعداد و مبلغ فروش سهام مورد انتقال به حوزه مالیاتی محل ارسال دارند.

ماده ۱۴۳ مکرر

افزایش بهای ناشی از ارزیابی مجدد دارائی‌های شرکتهایی که بیش از ۵٪ سرمایه آنها بطور مستقیم یا با واسطه متعلق به وزارت‌خانه‌ها، شرکتهای دولتی و موسسات دولتی می‌باشد برای یکبار و تا سقف زیان سنواتی مندرج در صورتهای مالی مصوب مجمع عمومی شرکت در طول اجرای قانون برنامه اول توسعه

اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با رعایت شرایط زیر از پرداخت مالیات معاف خواهد بود.

الف - سهام شرکت در بورس پذیرفته شده یا حداکثر یکسال پس از زمانی که ارزیابی مزبور در دفاتر ثبت می گردد در بورس پذیرفته شود.

ب - زیان سنتاتی از محل افزایش مذکور مستهلك شده باشد.

دستور العمل اجرائی این ماده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ابلاغ خواهد شد.

۱۴۴ ماده

جهیزیه منقول و مهریه اعم از منقول یا غیر منقول و جوايز علمی و بورسهاي تحصيلي و همچنین درآمدی که بابت حق اختراع و یا حق اكتشاف عايد مختار عین و مكتشفین می گردد بطور کلی و نیز درآمد ناشی از فعالیتهاي پژوهشی و تحقیقاتی مراکزی که دارای پروانه تحقیق از وزارت خانههای ذیصلاح می باشند به مدت ده سال از تاریخ اجرای این اصلاحیه طبق ضوابط مقرر در آئین نامهای که به پیشنهاد وزارت خانههای فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و امور اقتصادی و دارائی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید از پرداخت مالیات معاف می باشد.

۱۴۵ ماده

سود دریافتی به هر عنوان در موارد زیر از پرداخت مالیات معاف است.

۱ - سود متعلق به سپردههای مربوط به کسور بازنیستگی و

پس انداز کارمندان و کارگران نزد بانکهای ایرانی در حدود مقررات استخدامی مربوطه.

۲- سود یا جوايز متعلق به حسابهای پس انداز و سپرده‌های مختلف نزد بانکهای ایرانی. این معافیت شامل سپرده‌هایی که بانکها نزد هم می‌گذارند خواهد بود.

۳- جوايز متعلق به اوراق قرضه دولتی و اسناد خزانه.

۴- سود پرداختی بانکهای ایرانی به بانکهای خارج از ایران بابت اضافه برداشت (اوردرافت) و سپرده ثابت به شرط معامله مقابل.

۱۴۶ ماده

کلیه معافیت‌های مدت‌دار که به موجب قوانین مالیاتی و مقررات قبلی مقرر شده است بارعایت مقررات مربوط تا انقضاء مدت به قوت خود باقی است. حکم این ماده نسبت به معافیت‌های مالیاتی مدت‌دار که از اول سال ۱۳۶۸ تا جرای این اصلاحیه مقرر شده است، نیز جاری خواهد بود.

تبصره- مالیات سود متعلق به قیوص اقساطی اصلاحات ارضی کماکان بخشنوده خواهد بود.

فصل دوم - هزینه‌های قابل قبول و استهلاک

۱۴۷ ماده

هزینه‌های قابل قبول رای تتحصص درآمد مشتمل مالیات بشرحی که خسوس مقرر است از این طبقه می‌باشد. هزار تومان از هزینه‌هایی که در حدود متعارف می‌باشند، ممکن است مدارک که بوده و منحصرآ مربوط به تحصیل در آموزش عالی در دوره مالی مربوط

بارعايت حدنصابهای مقرر باشد. در موارديکه هزينهای در اين قانون پيش‌بینی نشده یا بيش از نصابهای مقرر در اين قانون بوده ولی پرداخت آن به موجب قانون و یا مصوبه هيئت وزيران صورت گرفته باشد قبل قبول خواهد بود.

تبصره - از لحاظ مقررات اين فصل موسسه عبارت است از هر شخص حقيقي یا حقوقی که دارای دفاتر قانونی باشد.
ماده ۱۴۸

هزينهای که حائز شرایط مذکور در ماده فوق می‌باشد
بشرح زير در حساب مالياتی قبل قبول است:
۱ - قيمت خريد کالاي فروخته شده و يا قيمت خريد مواد
صرفی در کالا و خدمات فروخته شده.

۲ - هزینهای استخدامی متناسب با خدمت کارکنان
براساس مقررات استخدامی موسسه بشرح زير:

الف - حقوق یا مزد اصلی و مزاياي مستمر اعم از نقدی يا
غيرنقدی (مزاياي غيرنقدی به قيمت تمام شده برای کارفرما).
ب - مزاياي غيرمستمر از قبيل پاداش، عيدی، اضافه کار،
هزينه سفر و فوق العاده مسافرت. نصاب هزینه سفر و فوق العاده
مسافرت مدیران و بازرسان و کارکنان به خارج از ايران به منظور
رفع حوائج موسسه ذيربط طبق آئين نامهای خواهد بود که از طرف
وزارت‌خانه‌های امور اقتصادي و دارائي، صنایع، صنایع سنگین،
معدن و فلزات و بازرگانی تهیه و به تصویب هيئت وزيران
می‌رسد تعیین خواهد شد.

ج - هزینه‌های بهداشتی و درمانی و وجهه پرداختی بابت
بیمه‌های بهداشتی و عمر و حوادث ناشی از کار کارکنان.
د - حقوق بازنیستگی، وظيفه، پایان خدمت طبق مقررات
استخدامی موسسه و خسارتم اخراج و باخرید طبق قوانین

موضوعه.

هـ - وجوه پرداختی به سازمان تامین اجتماعی طبق مقررات
مربوط.

و - تامیزان ده درصد حقوق پرداختی سالانه که به منظور
تامین حقوق و بازنشستگی و وظیفه و پایان خدمت و خسارات
اخراج و باخرید کارکنان موسسه اختصاص داده می شود.
مشروط براینکه:

اولاً- تحت ناظارت وزارت امور اقتصادی و دارائی باشد.
ثانیاً- این وجوه ظرف یکماه از تاریخ تخصیص در حساب
جداگانه نزد یکی از بانکهای ایرانی واریز و نگهداری شود. از
حساب مذکور جز برای پرداخت موارد فوق، استفاده نخواهد
شد. مبالغی که بدون رعایت شرایط مذکور پرداخت گردد،
مشمول مالیات به نرخ ۵۴٪ خواهد بود.
این حکم نسبت به مانده ذخایر موضوع جزء ۷ بند «ب» ماده
۱۲۴ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۴۵ و
اصلاحیه های بعدی آن، در تاریخ تصویب این اصلاحیه نیز جاری
می باشد.

بابت آن قسمت از ذخایر مذکور که به منظور پرداخت
حقوق بازنشستگی و وظیفه و پایان خدمت کارکنان و کارگران
موسسه تا تاریخ تصویب این اصلاحیه استفاده شده است، مالیاتی
مطلوبه نخواهد شد. آن قسمت از ذخایر مذبور که جز برای پرداخت
موارد فوق استفاده شده است به درآمد مشمول مالیات سال
برداشت، اضافه و مالیات متعلقه مطالبه خواهد شد.

۳- کرایه محل موسسه در صورتیکه اجاری باشد،
مال الاجاره پرداختی طبق سند رسمی و درغیراینصورت در
حدود متعارف.

- ۴- اجاره بهای ماشین‌آلات و ادوات مربوط به موسسه در صورتیکه اجاری باشد.
- ۵- مخارج سوخت، برق، روشنائی، آب، مخابرات و ارتباطات.
- ۶- وجود پرداختی بابت انواع بیمه مربوط به عملیات و دارائی موسسه.
- ۷- حق الامتیاز پرداختی و همچنین حقوق و عوارض فرماندهی که به سبب فعالیت موسسه به شهرداریها و وزارت‌خانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به آنها پرداخت می‌شود (با استثناء مالیات برآمد و ملحقات آن و سایر مالیات‌هایی که موسسه بموجب مقررات این قانون ملزم به کسر از دیگران و پرداخت آن می‌باشد و همچنین جرائمی که به دولت و شهرداریها پرداخت می‌گردد).
- ۸- هزینه‌های تحقیقاتی و آزمایشی و آموزشی مربوط به فعالیت موسسه.
- ۹- هزینه‌های مربوط به جبران خسارت واردہ مربوط به فعالیت و دارائی موسسه مشروط براینکه:
- اولاً- وجود خسارت محقق باشد.
- ثانیاً- موضوع و میزان آن مشخص باشد.
- ثالثاً- طبق مقررات قانون یا قراردادهای موجود جبران آن به عهده دیگری نبوده یا در هر صورت از طریق دیگر جبران نشده باشد.
- ۱۰- هزینه‌های فرهنگی، ورزشی و رفاهی کارگران پرداختی به وزارت کار و امور اجتماعی حداقل معادل ده هزار ریال به ازاء هر کارگر.
- ۱۱- ذخیره مطالباتی که وصول آن مشکوک باشد مشروط

براینکه:

- اولاً- مربوط به فعالیت موسسه باشد.
  - ثانیاً- احتمال غالب برای لاوصول ماندن آن موجود باشد.
  - ثالثاً- در دفاتر موسسه به حساب مخصوص منظور شده باشد تازمانی که طلب وصول گردد یا لاوصول بودن آن محقق شود.
- ۱۲- زیان اشخاص حقیقی یا حقوقی که طبق دفاتر قانونی آنها و با توجه به مقررات احراز گردد. این زیان از درآمد سالهای بعد و حداقل تا میزان یک سوم درآمد مشمول مالیات مذکور در تراز نامه متکی به دفاتر قانونی استهلاک پذیر است.
- ۱۳- هزینه‌های جزئی مربوط به محل موسسه که عرفاً بعهده مستاجر است در صورتیکه اجاری باشد.
- ۱۴- هزینه‌های مربوط به حفظ و نگهداری محل موسسه در صورتیکه ملکی باشد.
- ۱۵- مخارج حمل و نقل.
- ۱۶- هزینه‌های سرویس ایاب و ذهاب، آبدارخانه و ابزارداری.
- ۱۷- حق الزحمه‌های پرداختی متناسب با کار انجام شده از قبیل حق العمل - دلالی - حق الوکاله - حق المشاوره - حق حضور - هزینه حسابرسی و خدمات مالی و اداری.
- ۱۸- کارمزدی که برای انجام عملیات موسسه به بانکها و همچنین موسسات اعتباری غیربانکی پرداخت شده باشد و درمورد بانکها هزینه بانکی پرداختی بابت اخذ وام.
- ۱۹- بهای ملزمات اداری ولوازمی که معمولاً ظرف یک سال از بین می‌روند.
- ۲۰- مخارج تعمیر و نگاهداری ماشین آلات و لوازم کار و

تعویض قطعات یدکی که بعنوان تعمیر اساسی تلقی نگردد.
۲۱ - هزینه‌های اکتشاف معادن که منجر به بهره‌برداری
نشده باشد.

۲۲ - هزینه‌های مربوط به حق عضویت و حق اشتراک
پرداختی مربوط به فعالیت موسسه.

۲۳ - مطالبات لاوصول بشرط اثبات آن از طرف مودی.

۲۴ - زیان حاصل از تسعیر ارز براساس اصول متداول
حسابداری مشروط بر اتخاذ یک روش یکنواخت طی سالهای
مختلف از طرف مودی.

۲۵ - ضایعات متعارف تولید.

۲۶ - ذخیره مربوط به هزینه‌های قابل قبول که به سال مورد
رسیدگی ارتباط دارد در مواردیکه هزینه‌های قطعی قابل قبول
سنوات قبل کمتر از ذخیره منظور شده بابت آنها درسال مربوط
باشد مابه التفاوت قابل قبول خواهد بود.

۲۷ - هزینه‌های قابل قبول مربوط به سالهای قبلی که
پرداخت یا تخصیص آن درسال مالیاتی مورد رسیدگی تحقق
می‌یابد.

تبصره ۱ - هزینه‌های دیگری که مربوط به تحصیل درآمد
موسسه تشخیص داده می‌شود و دراین ماده پیش بینی نشده است
به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارائی و تصویب هیئت وزیران
جزو هزینه‌های قابل قبول پذیرفته خواهد شد.

تبصره ۲ - مدیران و صاحبان سرمایه اشخاص حقوقی
درصورتیکه دارای شغل موظف در موسسات مذکور باشند جزء
کارکنان موسسه محسوب خواهند شد ولی در موسساتی که
غیراشخاص حقوقی باشند حقوق و مزایای صاحب موسسه و
اولاد تحت تکفل و همسر نامبرده باستثنای هزینه سفر و

فوق العاده مسافرت مربوط به شغل که مشمول مقررات جزء بند «۲» این ماده خواهد بود جزء هزینه های قابل قبول منظور نخواهد شد.

تبصره ۳ - در شرکتهای تعاونی و اتحادیه های تعاونی ذخایر موضوع بندهای ۲ و ۱ ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی مصوب ۱۳۵۰ که در دفاتر شرکت و اتحادیه منظور شده است جزء هزینه محسوب می شود.

۱۴۹ ماده

در تشخیص درآمد مشمول مالیات محاسبه استهلاکات دارائی و هزینه های تاسیس و سرمایه ای با رعایت اصول زیر انجام می شود:

۱ - آن قسمت از دارائی ثابت که بر اثر استعمال یا گذشت زمان یا سایر عوامل بدون توجه به تغییر قیمتها ارزش آن تقلیل می یابد قابل استهلاک است.

۲ - مأخذ استهلاک، قیمت تمام شده دارائی می باشد.

۳ - استهلاکات از تاریخی محاسبه می شود که دارائی قابل استهلاک آماده برای بهره برداری، در اختیار موسسه قرار می گیرد. در صورتیکه دارائی قابل استهلاک باستثناء فیلمهای سینمائي واردہ از خارج کشور که از تاریخ اولین نمایش قابل استهلاک خواهد بود، در خلال ماه در اختیار موسسه قرار گیرد، ماه مزبور در محاسبه منظور نخواهد شد. در مورد کارخانجات دوره بهره برداری آزمایشی جزء بهره برداری محسوب نمی گردد.

۴ - هزینه های تاسیس از قبیل مخارج ثبت موسسه، حق مشاوره و نظایر آن و هزینه های زائد برداشتم «دوره قبل از بهره برداری و دوره بهره برداری آزمایشی» جز در مواردیکه ضمن

جدول مقرر در ماده ۱۵۱ این قانون تصریح خواهد شد حداکثر تا مدت ده سال از تاریخ بهره‌برداری بطور مساوی قابل استهلاک است.

-۵- درصورتیکه برای فروش مال قابل استهلاک یا مسلوب‌المنفعه شدن ماشین‌آلات زیانی متوجه موسسه گردد زیان حاصل از معادل ارزش مستهلاک نشده دارائی منهای حاصل فروش (درصورت فروش) یکجا قابل احتساب در حساب سودوزیان همان سال می‌باشد.

تبصره- درمورد محاسبه مالیات تهیه‌کنندگان فیلمهای ایرانی که در ایران تهیه می‌شود قیمت تمام شده فیلم در سال اول بهره‌برداری و درصورتیکه درآمد فیلم تکافو نکند در سالهای بعد در محاسبه درآمد مشمول مالیات منظور خواهد شد.

۱۵۰ ماده

طرز محاسبه استهلاک بشرح زیر است:

الف- در مواردیکه طبق جدول مذکور در ماده ۱۵۱ این قانون برای استهلاک، نرخ تعیین شود نرخها ثابت بوده و در هر سال مابه‌التفاوت قیمت تمام شده مال مورد استهلاک و مبلغی که در سالهای قبل برای آن بعنوان استهلاک منظور شده است اعمال می‌گردد.

ب- درمواردیکه طبق جدول مذکور در ماده ۱۵۱ این قانون مدت تعیین شده، در هرسال بطور مساوی از قیمت تمام شده مال به نسبت مدت مقرر، استهلاک منظور می‌گردد.

تبصره- هزینه مربوط به تغییر یا تعمیر اساسی دارائی قابل استهلاک جزء قیمت تمام شده دارائی محسوب می‌شود.

ماده ۱۵۱

جدول استهلاکات براساس ضوابط مصوب، از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجراء گذارده می شود.

فصل سوم - قرائن و ضرائب مالیاتی

ماده ۱۵۲

قرائن مالیاتی عبارت است از عواملی که در هر رشته از مشاغل با توجه به موقعیت شغل برای تشخیص درآمد مشمول مالیات بطور علی‌الراس بکار می‌رود و فهرست آن بشرح زیر می‌باشد:

- ۱- خرید سالانه.
- ۲- فروش سالانه.
- ۳- درآمد ناویزه.
- ۴- میزان تولید در کارخانجات.
- ۵- جمع کل وجوهی که بابت حق التحریر و حق الزحمه وصول عوارض و مصرف تمبر عاید دفترخانه اسناد رسمی می‌شود یا میزان تمبر مصرفی آنها.
- ۶- سایر عوامل به تشخیص کمیسیون تعیین ضرائب.

ماده ۱۵۳

ضرائب مالیاتی عبارت است از ارقام مشخصه‌ای که حاصل ضرب آنها در قرینه مالیاتی در موارد تشخیص علی‌الراس، درآمد مشمول مالیات تلقی می‌گردد.

تبصره - در صورتیکه به چند قرینه اعمال ضریب شود
معدلی که از نتایج اعمال ضرائب بدست می آید، درآمد مشمول
مالیات خواهد بود.

۱۵۴ ماده

جدول ضرائب تشخیص درآمد مشمول مالیات به ترتیب زیر
تنظیم و ابلاغ می گردد:

الف - برای تعیین ضرائب هر سال کمیسیونی مرکب از
نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی و بانک مرکزی
جمهوری اسلامی ایران و نماینده شورای مرکزی اصناف در مورد
اصناف و نماینده نظام پزشکی درمورد مشاغل وابسته به پزشکی و
نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران درمورد سایر
مشاغل در وزارت امور اقتصادی و دارائی تشکیل می شود و
باتوجه به جریان معاملات و اوضاع و احوال اقتصادی ضرائب
مریوط به مالیاتهای حوزه تهران را نسبت به هر یک از قرائن مذکور
در ماده ۱۵۲ این قانون درباره مودیان مختلف بر حسب نوع
مشاغل بطور تفکیک تعیین و فهرست آنرا به وزارت امور
اقتصادی و دارائی تسلیم می نماید. تصمیمات این کمیسیون از
طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی بعنوان جدول ضرائب حوزه
تهران برای اجراء ابلاغ خواهد شد.

ب - جدول مذکور دریند الف از طرف وزارت امور اقتصادی
و دارائی به ادارات امور اقتصادی و دارائی شهرستانها ارسال
می گردد.

بمحض وصول جدول مذکور کمیسیونی مرکب از رئیس
اداره امور اقتصادی و دارائی محل و رئیس بانک ملی ایران و
نماینده شورای مرکزی اصناف در مورد اصناف و نماینده نظام
پزشکی درمورد مشاغل وابسته به پزشکی و نماینده اطاق